

Infrastruktur för digitalisering minnesanteckningar från möte 5

21 mars 2019, Stockholm

Deltagare

Dan Sjöblom (ordförande)	Post- och telestyrelsen
Anna Runius	Telia Company
Jan Ollinen	IP-Only
Jimmy Persson	Svenska Stadsnätsföreningen
Lars Lundberg	IT&Telekomföretagen
Magnus Rudehäll	Region Västerbotten
Maria Gill	RISE
Michaela Stenman	Sveriges Kommuner och Landsting
Rikard Svensson	Region Blekinge
Jörgen Svärth	Utsikt Bredband
Kristina Lindbom	Bredbandsforums kansli
Peter Meurling	A-focus
Annika Järvebro	A-focus

Anne Mousa Ståhl (Region Gotland), Ove Landberg (PTS) och Åsa Lindskog (Bredbandsforums kansli) hade förhinder vid mötet. Lars Lundberg deltog fram till och med punkt 5 på agendan nedan och Jörgen Svärth deltog under punkt 3-6.

Agenda

- Välkomna
- Introduktion till arbete med att utveckla gruppens förslag om mappning, beställarnätverk och övningar
- Grupparbete
- Lunch
- Presentationer av grupparbetet
- Avstämning av gruppens övriga förslag
- Diskussion om beställaransvaret vs statens och operatörernas ansvar för grundläggande robusthet i näten/anslutningstjänsten
- Inför nästa möte och avslutning

Välkomna och presentationsrunda

Dan Sjöblom öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Kristina Lindbom presenterade agendan för mötet och syftet att vid dagens möte fördjupa arbetet med gruppens förslag.

Introduktion till arbete med att utveckla gruppens förslag om mappning, beställarnätverk och övningar

Kristina Lindbom, Annika Järvebro och Peter Meurling presenterade en kort introduktion och genomgång av frågeställningarna för gruppens förslag.

Grupparbete och avrapportering - utveckla gruppens förslag om mappning, beställarnätverk och övningar

Övningar

Deltagare: Dan Sjöblom, Magnus Rudehäll, Jan Ollinen, Jörgen Svärd och Peter Meurling

Syftet med att skapa övningar om bredbandsbandsinfrastrukturen är att öka medvetenheten om betydelsen av infrastrukturen, fallbackplaner, redundans mm samt att skaffa rätt anslutning för respektive tjänst.

Ett mål för övningarna är att kommuner och landsting/regioner ska utveckla sina Risk- och Sårbarhetsanalyser så att de inkluderar digitala tjänster. I första hand för kommuner och man ser gärna att man samlar flera kommuner samtidigt.

Deltagare: Beslutsfattare inom verksamheten i kommuner och regionalt.

Case: Att en mobiloperatör går ner, större elavbrott och och/eller avgrävningar, misstänkt sabotage eller skadegörelse med osäkerhet om vad som händer. Det ska vara en komprimerad tidsaxel där det händer saker efter 2, 4, 8 timmar.

Frågor att arbeta med: Vad vill vi ska vara annorlunda? Hur utvecklar vi våra RSAer för att få med alla digitala tjänster? Samverkan – problemen är inte lokala, det finns ett stort inslag av beroende med nationella aktörer, vilka kommunikationsvägar har man till de regionala och nationella operatörerna?

Det vore bra att dela erfarenheter mellan olika övningar, men det finns en ovilja att visa upp vad man gjort fel. Kanske en anonymiserad databank, idag är mycket anekdotiskt och sporadiskt. MSB har vägledning och eventuellt också rapporter från tidigare övningar. Elbranschen har klara nivåer för olika insatser och beslut.

Upplägg: 2 halvdagar, där den första är informationsinsamling och den andra är en övning. Själva övningen kan vara i workshopformat/rollspel.

Mappning

Deltagare: Anna Runius, Jimmy Persson, Rikard Svensson och Annika Järvebro

Sammanfattning av diskussionen:

- Målgruppen är verksamhetsansvariga (och inte inköp eller IT).
- Man behöver utgå från verksamhetens behov och synliggöra dem genom att sätta in dem i ett digitalt sammanhang.
- Utgå från användarfall – visa vilka aspekter som ska övervägas
- Blir mer en checklista där mappningen blir ett verktyg. Gå igenom de fyra olika nivåerna (i OSI-modellen?)
- Skapa en checklista med verktyg för mappning av olika tjänster (vad gäller betydelsen av tjänsten för verksamheten resp kvalitetskraven) och motivera/påtala varför infrastrukturen/anslutningen ska vara med i beslutsunderlaget.
- Resonemangen i användandet av checklistan/verktyg är viktiga, man kan inte bara skicka ut delvis ifyllda mallar.
- Inga tekniska faktorer
- Visa även vilken kompetens som behövs för att göra detta?

Beställarnätverk

Maria Gill, Michaela Stenman, Lars Lundberg och Kristina Lindbom

Behov av fortsatt dialog och samverkan

Gruppen konstaterade att arbetsgruppen diskuterat flera viktiga frågor om offentliga aktörers behov av robust digital infrastruktur i förhållande till beställaransvaret och de grundläggande kraven på infrastrukturens robusthet och tillgänglighet, ”bottenplattan”. Arbetsgruppens uppdrag och diskussionerna vid arbetsgruppens möten har varit breda och berört många olika aspekter på frågan om robust infrastruktur för välfärdens digitalisering. Inom flera områden återstår frågor som skulle behöva diskuteras vidare och som arbetsgruppen inte har haft möjlighet att bota i med arbetsgruppens sammansättning och tidsram. Det finns därför ett fortsatt stort behov av dialog och samverkan mellan offentliga aktörer, nätägare, operatörer och tjänsteleverantörer inom dessa frågor även efter att arbetsgruppen avslutats.

Förslag om nya forum och nätverk

Frågorna handlar om allt från konkreta ställningstaganden vid kommuners upphandlingar till mer övergripande frågor om statens roll och ansvar i förhållande till regioner och kommuner. Arbetsgruppen ser därför behov av forum och nätverk både på nationell nivå, liknande Bredbandsforum, och regional/kommunal nivå.

- *Forum för infrastruktur för välfärdens digitalisering:* Syftet med detta forum är att, på likande sätt som Bredbandsforum, på nationell nivå samla marknadsaktörer, offentliga aktörer och intresseorganisationer för att diskutera övergripande och strukturella utmaningar, behov och möjliga lösningar för en robust och tillförlitlig

infrastruktur för välfärdens digitalisering. Forumet bör ledas av den minister som ansvarar för infrastruktur och digitalisering och ha en sammansättning som representerar berörda myndigheter (bla DIGG, UHM, PTS), nätägare/operatörer, branschaktörer och intresseorganisationer (bla SKL, IT&T, SSNf).

- *Beställarnätverk för kommuner och landsting:* Ett beställarnätverk är en mötesplats och plattform för upphandlande offentliga aktörer att diskutera behov, strategiska vägval och krav inför upphandling. Arbetsgruppen föreslår att SKL inrättar ett beställarnätverk för kommuner och landsting inom området *anslutning för digitala välfärdstjänster*. Syftet med detta nätverk är att diskutera konkreta frågeställningar ”här och nu” i kommuner och landstings arbete med kravställning och upphandling av digitala tjänster och anslutning till dessa. Nätverket skulle exempelvis kunna arbeta vidare med den mappning som arbetsgruppen tar fram i sitt arbete. Nätverket bör bestå av ett kansli på SKL och en engagerad ”kärngrupp” med representanter från kommuner och landsting som bidrar i det konkreta arbetet. Utöver detta föreslås att nätverket håller större webinarier där deltagare från alla kommuner och landsting inbjuds att delta.
- *Branschnätverk för tjänsteleverantörer, nätägare och operatörer:* Vid utvecklingen av lösningar för framtidens digitala välfärd är det viktigt med en nära dialog med tjänste- och nätleverantörer inom branschen. Arbetsgruppen föreslår därför att IT&Telekomföretagen bildar ett branschnätverk som kan fungera som en kontinuerlig referens- och dialoggrupp för SKLs beställarnätverk. I nätverket bör representanter för olika typer av aktörer, såväl tjänsteleverantörer som nätägare och operatörer delta.

Avstämning av gruppens övriga förslag (se också bilagt presentationsmaterial)

Förslag att främja samverkan/samarbete mellan byanät

Arbetsgruppen är positiv till förslag om

- förlängt mandat för Byanätsforum
- att främja samverkan/samarbete mellan byanät
- att ta fram en checklista/stödverktyg för byanät i förvaltningsfas.

Byanäten är en viktig del i Sveriges digitala infrastruktur och det finns utmaningar i förvaltning och samordning av dessa många, olika och ideellt drivna nät. Arbetsgruppen betonar vikten av att på sikt få en större enhetlighet i byanätens förvaltning och affärsmodeller.

Det finns ett behov av rådgivning nu när byanäten går in i en förvaltningsfas och Byanätsforum är lämpliga för att ta det ansvaret. Arbetsgruppen föreslår därför att Byanätsforum får ett förlängt och förtydligt uppdrag att arbeta för att stödja byanäten i förvaltningsfasen samt verka för ökat enhetlighet i drift, förvaltning och affärsmodeller.

Byanätsforum har även en viktig roll att öka byanätens förståelse för att näten utgör en viktig del i samhällets infrastruktur för digitalisering. Förutom Byanätsforum har även de kommunala och regionala bredbandskoordinatorerna en viktig roll att stödja byanäten i förvaltningsfasen.

Kansliet och A-focus håller en workshop med Byanätsforum den 1:a april där arbetsgruppsmedlemmar är inbjudna. Mer information kommer efter det.

Fastighetsnät

Arbetsgruppen är positiv till en rekommendation att utreda problematiken kring fastighetsnät vidare.

Centrala resurser och autonoma regioner

Arbetsgruppen stödjer och framhåller vikten av PTS projekt för att minska beroendet av centrala funktioner i elektroniska kommunikationsnät- och tjänster.

Kartläggning av länsstyrelsernas risk- och sårbarhetsanalyser

Arbetsgruppen är positiv till en rekommendation att kartlägga i vilken omfattning länsstyrelsernas beredskapsövningar och risk- och sårbarhetsanalyser inkluderar beroende av digital infrastruktur.

Diskussion om beställaransvaret vs statens och operatörernas ansvar för grundläggande robusthet i näten/anslutningstjänsten (se presentationsmaterialet)

Gruppen vill att detta utvecklas vidare i rapporten.

Inför nästa möte

Arbetsgruppens sista möte hålls den 28 maj 10.00 till 14.00, kalenderinbjudan har skickats ut.

Kansliet kommer att skicka ut vissa textavsnitt som ska ingå i slutrapporten i början av april för skriftliga kommentarer.

Den slutgiltiga rapporten skickas ut i början av maj för skriftliga kommentarer.

På det sista arbetsgruppsmötet är avsikten att alla deltagare signerar rapporten.

Mötets avslutande

Dan Sjöblom avslutade mötet och tackade för engagemanget.